

DAGSINS MEINING

Glansmynd kámost

ES hevur seinastu árin gjørt nógv burtúr, at samveldið er ein demokratisk skipan. Í ES skal valda skil og reiðilgheit, tí ES skal ganga á odda í heiminum, har talan er um politiskt reinføri og fólkaræðilig viðurskifti. ES hevur mangan at øðrum londum og samveldum fyri korrupsión, politiskt óskil og væntandi rættartrygd. ES hevur leingi mett seg sum heimsins moralski vaktarmaður.

Tað kemur tí illa við, at nývaldi formaðurin, ítalski forsætisráðharrain, hevur so ringt orð á sær. Berlusconi er ikki bara ríkasti maður í Italia. Hann hevur eisini vunnið sær ríkidømi á rættiliga ivasaman hátt. Hartil kemur, at hesin maður hevði ómetaligt vald longu áðrenn hann gjordist forsætisráðharri. Hann eigur at kalla allar fjølmiðlarnar, hann eigur fótbóltslið, handilsketur, oljufelag, og stórar ídnaðarfyritøkur. Hann er longu dømdur fyri korrupsión og stendur enn einaferð ákærdur fyri mutur, korrupsión og mangt annað. Men hann hevur politiska valdið í landinum, hann hevur meirilutan av lóggávutinginum aftan fyri seg. Hetta merkir, at hann við lóg hevur megnað at tryggja sær órin í øllum teimum brotsverkum, hann møguleiga hevur framt og kann hvørki dømast ella revsast! Hetta er maktmisnýtsla av verstu skuffu og man vera eindømi í vestureuropæiskum høpi.

Tað er einki at ivast í, at alt hetta kemur ES sera illa við. Glansmyndin kámost og rivur eru við at koma í lakkið. Formannskapur Berlusconi er eitt megaafturseti fyri virðingina og demokratiska umdømið hjá ES um allan heim – tíverri! Men samveldið fær einki gjørt, tí sum Berlusconi sjálvur sigur: ”eg eri fólkavaldur” og tað kann ikki reingjast. At hann so er valdur, tí hann hevur ræði á øllum landsins fjølmiðlum og annars kann nýta óavmarkaðar peningamongdir til pro-pa-ganda og ein onnur søga. Hetta er ein søga um, hvussu lætt tað er at misnýta demokratið bara ein er nóg ríkur, ráður, harðrendur og samvitskuleysur. Og henda søga er ikki avmarkað til Italia. Hon kann, um illa vil til, endurtaka seg í einumhvørjum demokratisk-um samfelagi. Tí ræður um at vera á varðhaldi.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Figgjarleiðari: Jákup Mørk

jakup@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Finnbjörg Nattestad

finnbjorg@sosialurin.fo

Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Aki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Eyðun Klekstein eydun@sosialurin.fo

Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo

Heri á Rógvi heri@sosialurin.fo

Ingrid Bjarnastein ingrid@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Solby Eliassen solby@sosialurin.fo

Dagfinn Olsen dagfinn@sosialurin.fo

Ingi Rasmussen ingi@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Skúlabókagrunnurin ikki 2.470 kr. í stuðli pr. síðu - men 43-74 oyru!

Rættleiðing til vill-leiðing í Fregnum

Heðin M. Klein,
dagl. leiðari í Føroya Skúlabókagrunni

Í Fregnum, sum nú í tøkum tíma eru farnar í summarfri, er ein útspillingargrein um Føroya Skúlabókagrunn og Bókadeild Føroya Lærarafelags, sum neyvnan nakar hevur sæð makan til í føroyskari blaðsøgu, undirskrivað av ongum ringari enn sjálvum fyrítøkustjóran-um Jonhardi Mikkelsen, ið eisini er forleggjari og goymir sínar bókur, ókeypis, í Bókamiðsøluni, haðani hann hevur notið onkrar aðrar sersømdir eisini. Bókamiðsølan, sum Skúlabókagrunnurin og Føroya Lærarafelag (Bókadeild Føroya Lærarafelags) stovnaðu í 1967, hýsir av sínum eintingum útgávnar hjá ikki færri enn 330 føroyskum forløgum, so tað er ikki smávegis av bókum og øðrum útgávum, sum har verða goymdar og avgreiddar.

Eg ætlaði satt at siga ikki at svara til hesa útspillingargrein í Fregnum. Men. Men. Máti skal vera við øllum, kortini. Komin úr útlandum í arbeiðsørindum siggi eg í Fregnum tann 27.

Føroyakvøld í Fuglafirði

FØROYAKVØLD

Tíðindaskriv

Hósdagin spilar Mentanarhúsið í Fuglafirði seg út við einum rimmar Føroyakvøldi. Á skránni er bæði útlendskt og føroyskt undirhald. Kvøldið verður hildið í sambandi við, at mentanarstevnan Nordvesten verður hildin í Klaksvík og Fuglafirði hesa vikuna.

Fólkátónleikarar og dansarar úr Noregi verða við til Føroyakvøldið, og so verður

juni, at blaðstjóriin Jonhard Mikkelsen hevur skrivað hesa grein, hann rópar: "Kappingaravlagandi stuðul til bókaútgávu", og sam-bært hansara sermerkta roknihátti kemur hann so til hetta margháltliga úrslit: "Føroya Skúlabókagrunnur fær 2470 krónur í stuðli fyri hvørja síðu." Og hesa sensatiðnina setur hann á for-siðuna á blaðnum oman fyri blaðhøvdið.

Fregnir eru farnar í summ-arfri, og tí verður henda við-merking send Dimma-lætting og Sosialinum. Tað kann jú vera, at ábyrgdar-blaðstjóriin vil hava, at onk-ur, sum stendur í einum bókhandli og blaðar í eini bók hjá Føroya Skúlabóka-grunni, fær ta fatan, at hvørja ferð hann ella hon blaðar, hevur tað almenna latið 2 ferðir 2470 kr. í stuðli. Tað vil siga næstan 5000 krónur í stuðli, hvørja ferð blaðað verður! Hetta verða óglig tøl! Og bókin sjálv kostar kanska einar

140 krónur at keypa í bók-handlinum.

Men hetta hevur sjálv-sagt einki við veruleikan at gera, og roknihátturin hjá Jonhardi Mikkelsen fyri-tøkustjóra er, sum vera man, tað reina volapykk! Tað dugir ið hvussu er ein og hvør at síggja, sum fæst við útgávuarbeði. Saman-teljingin er í fyrsta lagi ein vavstur av tølum, sum í sjálvum sær eru ikki so frægt sum rætt roknað, og harav summi harafrat hava einki og onnur bara partvist hava nakað við Føroya Skúlabókagrunn at gera, haruppií stuðul til tey privatu forlögini, m.a. til undirvísingartilfar, eisini til tað privata forlagið hjá Jon-hardi Mikkelsen sjálvum.

Roknar tú rætt og reelt, t.e. tú tekur útgávu-tølini, upp-lagsstøddirnar, siðutølini og annað virksemi, sum natúr-liga hoyrir til útgávu av skúlabókum, kemur tú til tøl, sum snúgva seg um 74 oyru (í 2002) og 43 oyru (í 2001) í stuðuli fyri síðuna - og ikki allar tær túsundtals krónur, sum Jonhard Mikkel-sen í sini villeiðandi út-spillingargrein vil vera við.

Føroya Skúlabókagrunni fýsir lítið at fara út í eitt orðaskifti á tí óreella og óseriøsa støði, sum Jonhard Mikkelsen leggur upp til.

Tó skal tað ikki vera ósagt, at eitt skipað skúlaverk, eis-ini tað føroyska, krevur eina skipaða, framhaldandi undirvísingarmiðlaútgávu, ið eisini umfatar annað enn bøkur, og sum tað privata í einum so fämentum landi sum Føroyum - av natúrlig-um orsökum - ikki kann lúka, tó, treyðugt so, at ikki onkrar nýtiligar og summar góðar undirvísingarbøkur eru komnar frá teimum privatu forløgnum eisini. Men álvaratos - man tað ikki vera soleiðis vorðið, at onkur heldur kundi hugsað sær sjálvur at fingið hendur á øllum almennum stuðli til undirvísingarmiðlar í Fø-oyum, og at høvuðsmotivið ikki er bøkur og aðrir und-irvísingarmiðlar til skúla-verkið, men heldur at fáa fatur á lættjentum pengum til sín sjálvs.

Jú, Fregnir eru farnar - í feriu, skilst. Vónandi fær blaðstjóriin nýtt frítíðina væl, tí hann man vera rætti-liga lúgvaður, so sum hann hevur brýggjað høvdið og roknað - men vónandi fer ábyrgdarblaðstjóriin tó ikki at brúka sama útrokningar-hátt sum fyrítøkustjóri á Fregnum eisini.

Tað er ikki bara spell. Tað er ein sorgarleikur, alt sum tað er.

ein forvitnislig móttframsýning við føroysku Sirri og Snælduni. Hesi hava havt sýningar av sínum sermerktu klæðum bæði í Føroyum og uttanlands, og tað sigst vera eitt stórt upplivilt. Harafturat fer sjónleikar-felagið í Fuglafirði eisini at hava okkurt undirhald.

Góður føroyskur matur verður at fáa. Føroyakvøldið verður í Mentanarhúsin-um í Fuglafirði hósdagin 3. juli kl. 19.00.

Skrúðgonga fór úr Klaksvíkgarðinum og heim í Vágstún, har Nordvesten 2003 varð sett av borgarstjóranum í Klaksvík, Steinbjørn O. Jacobsen

Nordvesten 2003 sett

Um fyratiðina miku-dagin setti borgar-stjóriin í Klaksvík, Steinbjørn O. Jacobsen, mentanarstev-nuna Nordvesten 2003

NORDVESTEN 2003

Solby A. Eliassen

Klaksvík: Hóast tjúkt í mjørka og eitt sindur kældligt í veðrinum, so var heilt fitt av fólki savnað í Vágstúni, tá Steinbjørn O. Jacobsen, borgarstjóri setti Nordvesten 2003. Hetta var um fyratiðina, so tað vóru ikki øll, sum vóru liðug at arbeiða tá heldur.

Skrúðgonga fór úr Klaks-víksgarðinum við Klaks-víkar Hornorkestri og Foll-dal Janitsjarkorps á odda. Hetta má sigast at hava verið ein av teimum rúgv-usmiklu skrúðgongunum heim eftir Klaksvíksveg-num, tí hon var sera stór.

Víkingar, sjónleikarar, dansarar íklødd búnum vóru við í gonguni heim í Vágstún, har borgarstjóriin beyð øllum at vera væl-komnun og við roðu sínari setti skjóti á stevnuna, sum varar inntil sunnudagin.

Síðani komu umboð fyri Noreg og Ísland somuleiðis upp og bóru eina heilsu teirra vegna. Hans E. Thompson úr Følladal fram heilsu vegna normenn

og Eyþór Edvardsson úr manskórinum Fóstbræðir fyri Ísland. Tað, sum var

serstakt við røðuni hjá Eyþóri, var, at tað var nógv sum týddi upp á, at hon varð skrivað á føroyskum, og hann helt hana so við íslendskari úttalu. Tí tey allarflestu skiltu hvørt eitt orð, sum hann segði. Tað var ikki fritt, at hetta vakti undran millum áhoyrarar-nar.

Allir triggir røðararnir komu inn á hetta, at fe-lagsnevnararnir fyri ment-aninar í Íslandi, Noregi og

Føroyum ikki eru so langt frá hvørjum øðrum.

Millum annað segði Eyþór Edvardsson, at lýs-ingar av føroysku náttúruni og veðurlagnum ofta tað sama kundi verið sagdar um Ísland.

Millum røðurnar spældi Klaksvíkar Hornorkestur fósturlandssangir. Tá Eyþór Edvardsson var liðugur við sína røðu, kom tað væl-kenda manskórið úr Íslandi, Fóstbræðir, upp at syngja

tveir sangir.

Hóast tað var úti, kalt og vindur, so hoyrdist bein-anvegin, at her var talan um góðsku. Tað var flott at hoyra og síggja hetta manssterka kórið syngja, og fólkl stóðu bergtikin og lurtadu. Sjálvt okkurt barnið hugdi spyrjandi upp á mammu sína og segði: Hvør er tað, sum syngur so hart?

Fóstbræðir skula hava konsert í Christianskirkjuni í kvøld, og tað er púra vist, at teir fingi marknaðarført seg sjálvar eitt sindur til setanina. Í øllum førum vóru tey mong, sum søgdu seg so avgjort ætla at fara í kirkjuna at lurta eftir teimum. Fóstbræðir skal somuleiðis hava konsert í Norðurlandahúsinum sunnukvøldið. Teir fara eisini at hava onkrar fram-førslur afturat í sambandi við Nordvesten.

Eftir setanina, um seks-tíðina, var galladøgurði fyri innbødnum í Skálanum. Og so var fyrsti dagurin av Nordvesten liðugur. Men longu tíðliga í morgun varð byrjað aftur við útferðum, framsýningum og øðrum. Seinnapartin var eitt av høvuðspunktunum fyri stevnuni. Máltingið á studentaskúlanum á Kambsdali, har ljóskastarin varð settur á norðurlendsku málini.

Uttandura morgunmatur í Klaksvík

Í sambandi við at Nordvesten 2003 er í Klaksvík, og at kommunan fyllir 95 í ár, verður skipað fyri stórum morg-unmatarborðhaldi eftir Nólsoyar Páls-gøtu leygar-morg-unin 5. juli klokkan 10

NORDVESTEN 2003

Solby A. Eliassen

Klaksvík: Leygarmorg-unin verður øll ferðsla eftir einari av høvuðs-gøtunum í Klaksvík steðgað. Ístaðin fyri teir mongu bílarnar, sum vanliga koyra eftir veg-num, verða borð sett upp og fólkl kunnu fara út at fáa sær morgunmat. Kaffi, te, morgunbreyð og køkur verða millum annað at fáa.

Hetta borðhaldið er vorðið ein fastur táttur serliga í sambandi við føðingardagarnar hjá kommununi. Og hóast veðrið ikki altíð hevur verið tilvildar, so plaga vanliga nógv fólkl at vera til borðhaldið. Tað eina árið regnaði tað av grimd, men kortini vóru nógv fólkl úti. Regnskjól vóru tá at síggja alla-staðni, og tey sum skonktu kaffi og annað vóru øll í teimum eyð-kendu reyðu keppunum

frá Føroya Bjór. Mong munnu tey vera, sum minnast, at tað runnu reyðar áir niður eftir vangunum á teimum av keppunum. Men væl bar til kortini, og fólkl hugna sær. Fyreikararnir vóna somuleiðis, at nógv fólkl fara at nýta henda møguleikan til at fáa ein uttandura morgunmat og hugna sær.

Tað plagar at vera sera hugnaligt, og ymsur tón-leikur verður afturvíð.

Kommunan fer ikki at gera nakað stórvegis burtur úr føðingardeg-num í ár. Fyri tað fyrsta tí at um fimm ár fyllir kommunan 100 ár, og fyri tað næsta tí at kommunan hevur sett nógvir pengar av til Nordvesten stevnuna. So tað varð hildið at vera so líka til bara at skipa fyri kaffiborðhaldinum á Nordvesten og á tann hátt halda føðingardagin.

Okkurt annað verður eisini á skránni tann dagin. Brandstöðin hevur boðað frá, at børn fara at sleppa biltúr við brandbilunum. Hetta verður gjørt frá Brand-støðini, men hvat klokkan tað verður, varð ikki endaliga avgjørt, tá Sosialurin tosaði við fyrireikararnar.

Annars eru nógv ym-isk tiltøk á skránni í Klaksvík í sambandi við Nordvesten.

Leygarmorgunin bjóðar Klaksvíkar Kommuna morgunmat á Nólsoyar Pálsøtu í sambandi við at Nordvesten 2003 er um dagarnar, og at kommunan í ár fyllir 95 ár

Savnsmynd